

Objaśnienia przyjętych wartości do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy i Miasta Raszków na lata 2020 – 2030

1. Założenia wstępne

Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy (dalej zwana WPF) przygotowana została na lata 2020-2030. Podstawą Wieloletniej Prognozy Finansowej jest projekt budżetu na 2020 rok. Nowy rok budżetowy stanowi bazę wyjściową do kwot prognozowanych dochodów i wydatków na lata następne i wpływa na wysokość (zmianę) wskaźników. Mając na uwadze art. 243 ust.2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 roku, poz. 869) (dalej zwana Ustawą), przy obliczaniu relacji (art.243 ust.1) dla roku poprzedzającego rok budżetowy przyjęto planowane wartości wykazane w sprawozdaniu za trzy kwartały z wykonania budżetu roku 2019. Natomiast dla dwóch lat poprzednich przyjęto wartości wykonane, wynikające ze sprawozdań rocznych (2017,2018). Celem WPF jest możliwość kompleksowej oceny długookresowej sytuacji finansowej Gminy, jej zdolności inwestycyjnych i kredytowych przez instytucje finansowe, organy nadzoru, mieszkańców oraz wszystkich pozostałych zainteresowanych. Dzięki WPF określone zostały wielkości środków dostępnych na podstawowe dziedziny działalności Gminy na lata przyszłe, co umożliwiło z kolei dostosowanie wielkości wydatków inwestycyjnych oraz przepływów pieniężnych związanych z ich finansowaniem, do wymogu zachowania zdolności płatniczej Gminy.

Długość okresu objętego prognozą wynika z art. 227 ust. 2 Ustawy.

Z brzmienia przepisu wynika, że prognozę należy sporządzić na czas nie krótszy niż okres na jaki przyjęto limity wydatków dla przedsięwzięć, o których mowa w art. 226 ust. 3.

Z uwagi na to, że Gmina zaciągnęła oraz planuje zaciągnąć zobowiązania, których okres spłaty przypada do roku 2030, prognoza obejmuje lata 2020-2030.

Do opracowania WPF Gminy wykorzystano dane historyczne dotyczące wykonania dochodów i wydatków za lata 2017-2018, założenia makroekonomiczne a także wiedzę o planowanych działaniach na terenie gminy.

Przy opracowaniu Prognozy przyjęto następujące założenia:

- dla roku 2020– przyjęto wartości wynikające z budżetu

- dla lat 2021-2023 – w oparciu o wskaźniki dynamiki inflacji przyjęto niewielki wzrost dochodów bieżących – średnio o 2,3%.

Prognozując wydatki bieżące na 2021 rok nie planowano wzrostu w stosunku do roku 2020, w 2022 roku zwiększenie o 0,8% w stosunku do roku 2021, a w 2023 roku zwiększenie o 0,2 % licząc do roku 2022.

- dla lat 2024-2030- przyjęto stałe wskaźniki odpowiadające prognozie planu roku 2023, uznając, że planowanie wzrostów poza 4-letni okres obarczone jest zbyt dużym ryzykiem błędu.

2. Prognoza dochodów

Dochody dla roku 2020 oszacowano na poziomie zbliżonym do planu dochodów na dzień 30.09.2019 roku uwzględniając wielkości podane w zawiadomieniu MF i Wojewody Wielkopolskiego oraz wielkości wyliczone w oparciu o koszt utrzymania w wysokości 1.437 zł na jednego przedszkolaka i ilości dzieci wg informacji SIO (ustawa o zmianie ustawy o systemie oświaty z dnia 13 czerwca 2013 roku Dz.U. z 2013 roku poz.827, ze zmianami).

Na etapie planowania budżetu brak zawiadomienia Wojewody o wysokości dotacji.

Dochody bieżące w kolejnych latach obejmujących okres 2021-2023 prognozy zaplanowano przewidując wzrost średnio o 2,3%, (rok 2021 -2,7%, rok 2022 -3,0%, rok 2023 -1,3%).

Należy zaznaczyć, że w roku 2020 dochody zwiększono dodatkowo o kwotę 334.780 zł, w związku z faktem, że w roku 2019 Gmina realizuje zadanie pod nazwą: „Budowa sali wiejskiej w Bieganinie” z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, które prognozuje się, że wpłyną do budżetu w 2020 roku.

Prognozy dochodów dokonano przy następujących założeniach:

- w dochodach ogółem dokonano podziału na dochody bieżące i majątkowe; w dochodach majątkowych wyszczególniono również kwotę dochodów pochodzących ze sprzedaży majątku.

- dochody bieżące prognozowano w podziale na:

- dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych,
- subwencję ogólną,
- dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące
- pozostałe dochody (min.: podatki i opłaty lokalne (w tym: podatek od nieruchomości), wpływy z usług, odsetki od środków na rachunkach bankowych)

Planując kwoty dochodów uwzględniono średnią ich wykonania w latach poprzednich. Ostrożnościowy wzrost prognozowanych dochodów wynika w głównej mierze ze struktury dochodów Gminy, którą obrazuje tabela nr 1, a także wielkości podane w zawiadomieniach MF oraz Wojewody Wielkopolskiego. Dochody własne Gminy na przestrzeni lat 2016 –2020 stanowią odpowiednio: 22,73% w 2016 roku, 20,31% w 2017 roku, 21,73% w 2018 roku, 18,33% w 2019 roku (plan) i 19,76% w 2020 roku (plan) ogółu dochodów. Wskaźniki te świadczą o dużym uzależnieniu Gminy od środków zewnętrznych – zarówno od wpływów z udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych, jak również subwencji oraz dotacji. Najważniejszą pozycję w dochodach zajmują dotacje z budżetu państwa – w szczególności dotacje na realizację zadań z zakresu administracji rządowej, a także subwencja z budżetu państwa, w której zawarta jest m.in. część oświatowa i wyrównawcza .

Dochody z tytułu udziału w podatkach centralnych – jako, że ta grupa dochodów pozostaje w bardzo silnym związku z sytuacją makroekonomiczną kraju, przy szacowaniu dochodów z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) oraz od osób prawnych (CIT) w latach 2020-2030 wzięto pod uwagę założony wskaźnik PKB. Planując dochody z tytułu PIT przyjęto ich wysokość z zawiadomienia Ministra Finansów.

Dla subwencji ogólnej oraz dotacji przyjęto wzrost średnio o 2,5%, wielkości te utrzymują się od pewnego czasu na zbliżonym poziomie. Należy zaznaczyć, że zarówno dotacje z budżetu państwa jak i subwencje w trakcie roku są zwiększane, nie jest to ujęte w projekcie budżetu.

Tabela nr 1. Dochody Gminy Raszków w latach 2016-2020

Wyszczególnienie	Wykonanie dochodów budżetu					Struktura dochodów				
	2016	2017	2018	Plan 2019 (30.09)	Plan 2020	2016	2017	2018	Plan 2019	Plan 2020
1	3	4	5		6	8	9	9	10	11
Dochody własne	10.636.035	9.842.570	11.409.771	9.536.958	10.205.858	22,73	20,31	21,73	18,33	19,76
Udziały w podatkach:	6.102.554	6.391.325	8.500.420	9.195.194	9.556.875	13,05	13,19	16,19	17,68	18,50
- PIT	5.631.726	6.055.880	7.766.000	8.995.194	9.256.875	12,04	12,50	14,79	17,29	17,92
- CIT	470.828	335.445	734.420	200.000	300.000	1,01	0,69	1,40	0,39	0,58
Subwencja z budżetu państwa w tym:	15.449.992	15.171.675	15.536.817	16.381.985	16.115.063	33,01	31,31	29,60	31,49	31,22
Cz. wyrównawcza	4.551.220	4.236.123	4.452.408	5.039.313	4.926.773	9,73	8,74	8,48	9,69	9,55
Cześć oświatowa	10.898.772	10.935.552	11.084.409	11.342.672	11.188.290	23,28	22,57	21,12	21,80	21,67
Cz. równoważąca	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dotacje ogółem w tym:	14.606.443	17.050.943	17.050.833	16.159.623	15.421.524	31,21	35,19	32,48	31,06	29,87
na adm.rządową	13.199.762	15.826.911	15.641.494	15.064.590	14.494.362	28,20	32,66	29,79	28,96	28,07
na zad.własne	1.183.501	1.118.021	1.214.387	937.932	783.058	2,53	2,31	2,31	1,80	1,52
pozostałe	223.180	106.011	194.952	157.101	144.104	0,48	0,22	0,37	0,30	0,28
Środki UE w tym:	0	0	0	746.840	334.780	-	-	-	1,44	0,65
Bieżące	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-
Inwestycyjne	0	0	0	746.840	334.780	-	-	-	1,44	0,65
Razem	46.795.024	48.456.513	52.497.841	52.020.600	51.634.100					

Źródło: opracowanie własne

Tabela nr 2 . Wpływy z tytułu podatków przypadających na dochody własne

Wyszczególnienie	Wartość podatków					Dynamika wykonania				
	2016	2017	2018	Plan 2019	Plan 2020	2016	2017	2018	Plan 2019	Plan 2020
1	3	4	4	5	6	8	9	9	10	11
Podatek od nieruchomości	4.882.567	5.336.412	5.132.742	5.118.428	5.437.943	105,71	109,30	96,18	99,72	106,24
Podatek rolny	1.041.220	1.024.430	1.015.454	1.006.034	1.072.101	88,23	98,39	99,12	99,07	106,56
Podatek leśny	28.446	28.263	28.250	26.836	26.848	177,95	99,36	99,95	94,99	100,04
Podatek od środków transportu	257.619	256.952	281.508	248.150	237.812	106,02	99,74	109,56	88,15	95,83
Podatek od spadków i darowizn	17.306	26.970	33.480	15.000	15.000	160,54	155,84	124,14	44,80	100,0
Podatek od działalności gospodarczej w formie karty podatkowej	9.943	14.094	16.613	8.000	9.000	93,60	141,75	117,87	48,15	112,5
Podatek od czynności cywilnoprawnych	343.951	300.281	328.100	153.000	183.000	153,49	87,30	108,93	46,63	119,60
Razem	6 581.052	6.987.402	6.836.147	6.575.448	6.981.704					

Źródło: opracowanie własne

W grupie podatków lokalnych najwyższe dochody pozyskiwane są z podatku od nieruchomości. Jest to jedno z najważniejszych źródeł i jednocześnie największa pozycja w budżecie, na którą Gmina posiada bezpośredni wpływ ustalając stawki. Przyrost wpływów z podatku od nieruchomości w przedstawianych latach spowodowany został wzrostem liczby podatników i nieznacznie stawek podatkowych. Podatek od środków transportowych oraz podatek rolny i leśny mają mniejsze znaczenie dla kształtowania się wielkości dochodów budżetu Gminy. Rola pozostałych podatków lokalnych pobieranych przez Gminę jest znikoma i ogranicza się głównie do uzupełnienia dochodów własnych. Podatki pobierane przez urzędy skarbowe- w odróżnieniu od podatków pobieranych przez urząd gminy – wpływają do urzędów skarbowych, a następnie przekazywane są na rachunek budżetu Gminy. Należy zaznaczyć, że na wielkość podatku od spadków i darowizn oraz od czynności cywilnoprawnych Gmina nie ma żadnego wpływu.

Pozostałe podatki i opłaty kształtowały się na podobnym poziomie wykonania.

Dochody majątkowe

Dochody ze sprzedaży majątku Gminy stanowią nieznaczną część dochodów własnych.

W dochodach majątkowych prognozowano dochody ze sprzedaży wyszczególniając sprzedaż mienia, przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, dotacje i inne.

W 2016 roku ze sprzedaży majątku uzyskano kwotę 1.928.510 zł, w 2017 roku - to wielkość 454.873 zł, w 2018 roku 1.834.087 zł, w 2019 roku (plan) - kwota 632.000,00 zł, natomiast w projekcie budżetu na 2020 rok przyjęto do planu ze sprzedaży kwotę 180.000 zł.

Jak wynika z powyższego nie są to kwoty znaczące, mające duży wpływ na wielkość budżetu.

Tabela nr 3. Dochody majątkowe Gminy Raszków w latach 2016-2020

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019 (plan)	2020 (plan)
Dochody majątkowe ogółem: w tym:	2.051.150	547.460	2.047.086	1.381.840	523.332
Sprzedaż majątku	1.928.510	454.873	1.834.087	632.000	180.000
Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	0	0	0	3.000	8.552
dotacje	213.000	92.587	212.999	746.840	334.780
inne	0	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne

3. Prognoza wydatków

Zgodnie z założeniami przyjętymi przy prognozie dochodów, dla wydatków bieżących w roku 2020 przyjęto projekt budżetu.

Podobnie jak dochody, wydatki podzielono przy prognozowaniu na kategorie wydatków bieżących i wydatków majątkowych. Wydatki bieżące dodatkowo podzielone zostały na poszczególne kategorie wydatków, a wśród nich wyodrębniono wydatki z tytułu wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń, wydatki związane z obsługą zadłużenia i pozostałe wydatki bieżące.

W latach obejmujących okres 2020-2023 prognozy, wydatki bieżące zaplanowano w sposób następujący:

- wydatki na wynagrodzenia - w 2020 roku założono wzrost wydatków z tytułu wynagrodzeń i pochodnych w stosunku do roku 2019 o około 8% .We wzroście wynagrodzeń uwzględniono skutki przechodzące na 2020 rok podwyżki wynagrodzeń nauczycieli od 1 września 2019 roku a także skutki wzrostu od stycznia 2020 roku płacy minimalnej do kwoty 2.600 zł, co oznacza podwyżki dla pracowników administracji i obsługi szkół i przedszkoli o około 350 zł na jeden etat. W jednostkach oświaty na 2020 rok planuje się urlopy zdrowotne dla 11 nauczycieli, 14 odpraw emerytalnych oraz nagrody jubileuszowe na kwotę 1.100.000 zł. W 2021 roku prognozowane wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi zaplanowano niższe o 1,3% w stosunku do roku 2020, (w 2021 roku nie planuje się odpraw emerytalnych oraz nagród jubileuszowych). W 2022 roku wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi prognozuje się wzrost o 3% w stosunku do roku 2021, a w 2023 roku również zwiększenie o 2% w stosunku do roku 2022.

Należy zaznaczyć, że kwoty planowanych wydatków bieżących uzależnione są od kwot dotacji przekazywanych z budżetu państwa na funkcjonowanie administracji rządowej, na pomoc społeczną (zasiłki okresowe, stałe, dożywianie) Niższe prognozy kwot dotacji przekazywanych z budżetu państwa za pośrednictwem Urzędu Wojewódzkiego determinują niższą skalę wydatków. Poziom tych dotacji będzie zapewne uzupełniany w trakcie roku na skutek rozwiązywanych w budżecie państwa rezerw, a tym samym będzie to powodowało wzrost zarówno dochodów jak i wydatków.

Realizacja celów polityki budżetowej przez Gminę w 2020 roku i latach kolejnych wymagać będzie determinacji związanej z koniecznością racjonalizacji wydatków bieżących. Jednocześnie w planowaniu wydatków w kolejnych latach należy uwzględnić konieczność pełnego zabezpieczenia środków na wydatki obligatoryjne zdeterminowane (sztywne) ustawami. Ważnym celem Gminy w 2020 roku i latach następnych będzie restrukturyzacja kosztowa działalności operacyjnej.

Obsługa długu.

Wydatki związane z obsługą zadłużenia zostały wyliczone zgodnie z harmonogramem spłaty zobowiązań już zaciągniętych oraz planowanych do zaciągnięcia w badanym okresie.

Oprocentowanie planowanych do zaciągnięcia kredytów ustalono na poziomie 2%.

Gmina i Miasto Raszków nie udzielała dotychczas poręczeń i gwarancji i nie zakłada ich udzielania w latach następnych.

4. Inwestycje (wydatki majątkowe)

Wydatki majątkowe w okresie objętym prognozą zostały rozpisane w załączniku **nr 2** do uchwały, gdzie ujęto przedsięwzięcia o charakterze inwestycyjnym realizowane w latach 2019-2020. W kolejnych latach wydatki majątkowe zostały zaplanowane tak, aby pokryły pozostałą po spłacie zobowiązań część tzw. "wolnych środków". Dla poszczególnych zadań określono nakłady finansowe, okres realizacji oraz limity zobowiązań. W roku 2020 wydatki te stanowią kwotę 7.091.264,91 zł.

Ponadto w roku 2020 ujęto inwestycje oraz wydatki inwestycyjne, których okres realizacji nie przekroczy jednego roku w związku z czym nie zostały ujęte w załączniku dotyczącym przedsięwzięć.

Od roku 2021 ustalono, iż całość środków pozostałych po spłacie zadłużenia i pokryciu wydatków bieżących będzie przeznaczana na realizację zadań inwestycyjnych. Zaznaczyć należy, że w wykazie przedsięwzięć zmieniono kwoty na poszczególne zadania ujęte w limitach zapisane w załączniku nr 2 do uchwały nr XIV/96/2019 z dnia 29.10.2019 w sprawie zmiany WPF na lata 2019-2029. Organ wykonawczy do końca roku 2019 przedłożył projekt uchwały w sprawie zmian WPF na lata 2019-2029, w której przedstawił zmiany limitów, dostosowując je do możliwości finansowych gminy.

Przedsięwzięcia wieloletnie

Przedstawione przedsięwzięcia majątkowe na lata 2020-2030 obejmują zadania z WPF ze stanem obowiązującym na dzień 30 września 2019 roku, poza naniesionymi zmianami w nowym dokumencie WPF.

Przedsięwzięcia majątkowe kontynuowane bez zmian:

W ramach wydatków na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust.1 pkt2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych

1. „Dofinansowanie projektu pn. „Regionalna Zintegrowana Infrastruktura Informacji Przestrzennej Aglomeracji Kalisko –Ostrowskiej” okres realizacji 2019-2020 – kwota nakładów 65.697,30 zł, limit na 2019 rok- 32.574,44 zł, limit na 2020 rok 33.122,86 zł.
2. „Przebudowa zabytkowego pałacu w Przybysławicach oraz jego adaptacja w celu wykorzystania jako instytucji kultury” - okres realizacji 2019-2020 – kwota nakładów 5.078.831,93 zł, limit na 2019 rok – 1.224.815,38 zł, limit na 2020 rok – 3.854.016,55 zł.

W ramach pozostałych wydatków majątkowych:

- 1 „Przebudowa zabytkowego pałacu w Przybysławicach oraz jego adaptacja w celu wykorzystania jako instytucji kultury” - okres realizacji 2016-2020 – kwota nakładów 1.044.687,46 zł, limit na 2019 rok – 159.401,96 zł, limit na 2020 rok – 833.625,50 zł.

Wydłużono okres realizacji zadania do roku 2020 w przedsięwzięciach jak poniżej:

1. „Budowa sali wiejskiej w m. Bugaj” – W nowym dokumencie -okres realizacji 2018-2020 – kwota nakładów 674.979 zł, limit na 2020 rok – 500.000 zł.
2. „Budowa sali w Walentynowie” - w nowym dokumencie okres realizacji lata 2018-2020, kwota nakładów 712.931 zł, limit na 2020 rok – 500.000 zł.
3. „Przebudowa pomieszczeń sali w miejscowości Drogosław”. W nowym dokumencie okres realizacji 2016-2020 – kwota nakładów – 454.576,47 zł , limit na 2020 rok – 300.000 zł
4. „Przebudowa i rozbudowa świetlicy w Ligocie”. W nowym dokumencie okres realizacji 2016-2020 – kwota nakładów – 1.420.115,52 zł , limit na 2020 rok – 400.000 zł.
5. „Budowa studni dla SUW w m. Raszków”. W nowym dokumencie okres realizacji 2019-2020 – kwota nakładów – 160.000 zł , limit na 2020 rok – 150.000 zł.
6. „Przebudowa drogi w m. Pogrzybów”. W nowym dokumencie okres realizacji 2019-2020 – kwota nakładów – 41.000 zł , limit na 2020 rok – 20.500 zł.
7. „Budowa pomieszczeń w Raszkowie – strzelnica Bractwo Kurkowe” W nowym dokumencie okres realizacji 2019-2020 – kwota nakładów – 732.000 zł , limit na 2020 rok – 500.000 zł.

Przedsięwzięcia w ramach wydatków bieżących

W ramach wydatków na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust.1 pkt2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych

1. „Program profilaktyki nowotworów skóry w Aglomeracji Kalisko- Ostrowskiej – okres realizacji 2019-2021.Kwota nakładów- 1.740,70 zł, limit na 2019 rok- 662 zł, limit na 2020 rok – 828 zł, rok 2021 – kwota 250,70 zł. Nastąpiła zmiana limitów w związku z podpisanym aneksem do umowy.
2. „Program edukacji zdrowotnej, wykrywania zakażeń HBV i HCV oraz szczepień przeciwko WZW typu B na terenie Aglomeracji Kalisko- Ostrowskiej – okres realizacji 2019-2021.Kwota nakładów- 4.557,38 zł, limit na 2019 rok – 1.785,52 zł, limit na 2020 rok- 1.793,45 zł, limit na 2021 rok – 978,41 zł.
3. Projekt: „Uznanie, troska, empatia – promowanie tolerancji”. Projekt realizowany w ramach programu Erasmus +. Okres realizacji – lata 2019-2021- kwota nakładów ustalona w wysokości 112.641,67 zł, limit na 2020 rok- kwota 15.000 zł, limit na 2021 rok kwota 7.528,33 zł.

W ramach pozostałych wydatków:

1. „Obsługa bankowa GiM Raszków” - okres realizacji 2017-2020 –kwota nakładów 41.800 zł, limit na 2020 - 2.200 zł.
2. „Usługa zagospodarowania, przetwarzania, unieszkodliwiania i składowania odpadów z terenu GiM Raszków” okres realizacji 2016-2026 –kwota nakładów 12.747.782 zł , limit na 2020 rok – 1.294.000 zł, limit na 2021 rok – 1.330.000 zł, limit na 2022 rok – 1.327.000 zł, limit na 2023 rok- 1.337.000 zł, limit na 2024 rok- 1.347.000 zł limit na 2025 rok – 1.357.000zł, limit na 2026 rok – 1.367.000 zł
3. „Świadczenie usług w zakresie przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia na zakup energii elektrycznej”. Okres realizacji 2018-2020 – kwota nakładów 7.564,50zł, limit na 2020 rok- 2.521 zł.
4. „Ubezpieczenie mienia w ramach ubezpieczeń od zdarzeń losowych i o.c” Okres realizacji 2018-2020 –kwota nakładów 140.035zł, limit na 2020 rok- 46.851 zł.

5. „Ubezpieczenie mienia w ramach ubezpieczeń komunikacyjnych”. Okres realizacji 2018-2020 –kwota nakładów 41.796zł, limit na 2020 rok- 13.632 zł.
6. „Ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków członków OSP”. Okres realizacji 2018-2020 –kwota nakładów 9.264zł, limit na 2020 rok- 3.088 zł.
7. „Odbiór i transport odpadów komunalnych z terenu GiM Raszków” Okres realizacji 2019-2020 –kwota nakładów 1.026.000zł, limit na 2020 rok- 506.000 zł.

3. Stan zadłużenia

Dług, czyli pożyczone środki zwrotne wspierają rozwój gospodarczy gminy. Stworzone mechanizmy zarządzania zadłużeniem pozwalają na utrzymanie stabilności finansowej gminy. Kwota długu na koniec każdego roku wykazana została w załączniku nr 1 .

Zadłużenie Gminy wg. stanu na 30.09.2019 roku przedstawia tabela nr 4

WYKAZ INSTYTUCJI, W KTÓRYCH GMINA I MIASTO RASZKÓW KORZYSTA Z KREDYTÓW

Tabela nr 4 ZESTAWIENIE WG. STANU NA 30.09.2019 ROKU

Wyszczególnienie	Bank	Kwota zadłużenia wg stanu na 30.09.2019 roku	Data udzielenia	Termin zapadalności
	BS Raszków	390.000 zł	12.11.2012	31.03.2020
	PKO O/Poznań	1.175.000 zł	6.11.2013	31.03.2021
	BS Raszków	1.260.000 zł	21.10.2015	31.12.2023
	WFOŚiGW w Poznaniu	918.250 zł	3.10.2017 r	20.06.2025
	BS Raszków	5.960.000 zł	10.08.2018	31.12.2028
RAZEM ZADŁUŻENIE		9.703.250 zł		

Źródło: opracowanie własne

Z prognozy wynika, że na koniec 2019 roku Gmina będzie zadłużona na kwotę **11.413.250 zł**. Do końca roku zaplanowano spłatę zadłużenia w kwocie 290.000 zł. Ponadto planuje się zaciągnąć kredyt w wysokości 2.000.000 zł.

Szczegółowe kwoty zadłużenia w poszczególnych latach prognozy przedstawia załącznik nr 1 do WPF

4. Wynik budżetu, wynik z działalności operacyjnej (bieżącej)

Wynik budżetu w prognozowanym okresie jest ściśle powiązany z przyjętymi założeniami do prognozy dochodów i wydatków. Należy podkreślić fakt, iż w badanym okresie historycznym wynik kształtował się korzystnie ponieważ środki wydatkowane na zadania bieżące oszczędnie i celowo. Pozwoliło to na realizację założonych zadań za niższe kwoty co było powodem niewykorzystania środków do wysokości planu i powstania wolnych środków.

Wynik z działalności operacyjnej (bieżącej) jest pozycją bardzo istotną na skutek zapisu w art. 242 Ustawy – organ stanowiący nie może uchwalić budżetu, w którym wydatki bieżące są wyższe od dochodów bieżących powiększonych o nadwyżkę z lat ubiegłych i wolne środki. Oznacza to, że część bieżąca budżetu musi być co najmniej zrównoważona.

W 2020 roku wynik finansowy budżetu Gminy stanowiący różnicę między planowanymi dochodami a planowanymi wydatkami jest liczbą ujemną, a więc wykazuje deficyt w wysokości 8.164.000 zł, (deficyt zostanie sfinansowany kredytem) wynoszący 15,82% prognozowanych dochodów. Zaznaczyć jednak należy, że wynik bieżący budżetu (czyli różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi) stanowi nadwyżka w wysokości 233.932 zł. W kolejnych latach planuje się nadwyżkę budżetową, która równa się kwotom spłat kredytów. Nadwyżki budżetu przeznaczone są na spłatę kredytów i pożyczek już zaciągniętych i planowanych do zaciągnięcia. Wynik budżetu w latach 2020-2030 pokazany jest w załączniku nr 1.

Występowanie nadwyżki operacyjnej budżetu jest pozytywnym zjawiskiem w samorządowej gospodarce finansowej. Nadwyżka operacyjna jest wielkością informującą jakim środkami dysponuje Gmina, które może przeznaczyć na zadania inwestycyjne stymulujące rozwój społeczno-gospodarczy.

Należy podkreślić, iż zgodnie z prognozą w całym badanym okresie nie ma zagrożenia naruszenia powyższego zapisu, a pozostałe wolne środki zakłada się uruchomić w roku, w którym wystąpi najmniej korzystna sytuacja finansowa.

Sposób sfinansowania deficytu – prognozowany w roku 2020 deficyt pokryty zostanie przychodami z kredytów i pożyczek (załącznik nr 1)

Przeznaczenie nadwyżki - prognozowana w latach 2021-2030 nadwyżka przeznaczona zostanie na spłatę zaciągniętych kredytów i pożyczek (załącznik nr 1)

5. Przychody

W prognozowanym okresie po stronie przychodów ujęto środki pochodzące z zaciągniętych oraz planowanych do zaciągnięcia kredytów i pożyczek. W przyjętych założeniach nie zakłada się innych przychodów. Zgodnie z prognozą w najbliższych latach planuje się zaciągnięcie zobowiązań:

- w roku 2020 na kwotę 9.254.000 zł, w tym na pokrycie deficytu budżetu- kwota 8.164.000 zł

6. Rozchody

Po stronie rozchodów w prognozowanym okresie przyjęto tylko przepływy związane ze spłatą rat kapitałowych zaciągniętych oraz planowanych do zaciągnięcia kredytów i pożyczek. Ostatnie raty kapitałowe, w badanym okresie zostały zaplanowane na rok 2030. Szczegółowe wartości spłat dla poszczególnych lat przedstawia Załącznik Nr 1.

Uwzględniono spłaty kredytów i pożyczek zaciągniętych w latach 2012-2018 – w 2020 roku w wysokości 1.090.000 zł. Od 2021 roku spłata długu finansowana będzie z nadwyżki operacyjnej budżetu roku bieżącego.

7. Relacja z art. 243. Ustawy

Po dokonaniu obliczeń, przyjęte w prognozie założenia zapewniają spełnienie wymogów ustawy odnośnie relacji obsługi zadłużenia.

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych w art. 243 wprowadziła „indywidualny wskaźnik obsługi zadłużenia”. Jest on liczony indywidualnie, dla każdej jednostki samorządu terytorialnego odrębnie, na dany rok budżetowy. Stanowi on średnią z 3 ostatnich lat dla relacji: dochody bieżące powiększone o dochody ze sprzedaży majątku, pomniejszone o wydatki bieżące. Relacja ta liczona jest do dochodów ogółem w każdym roku. Czasookres 3 poprzednich lat, uwzględniany podczas liczenia wskaźnika, pozwala zapobiec przypadkowym wahaniom związanym ze szczególnymi zdarzeniami w danym roku. Planując kwotę na obsługę długu w danym roku należy ją kontrolować, ponieważ nie może przekroczyć dopuszczalnego poziomu indywidualnego wskaźnika obsługi zadłużenia.

Kontrolować należy również poziom wydatków bieżących, gdyż ich większy wzrost (bez dodatkowych dochodów bieżących) może skutkować uszczupleniem możliwości spłaty zobowiązań i utratą płynności finansowej.

Zgodnie z art.243 ust.2 ustawy do obliczenia indywidualnego wskaźnika obsługi zadłużenia dla roku poprzedzającego rok budżetowy przyjmuje się planowane wartości wykazane w sprawozdaniu za trzy kwartały z wykonania budżetu. Natomiast dla obliczenia relacji dla poprzednich dwóch lat przyjmuje się wartości wykonane wynikające ze sprawozdań rocznych.

Począwszy od roku 2020 do końca okresu prognozowania sytuacja finansowa Gminy i Miasta pozwala na spełnienie ustawowych obostrzeń dotyczących zadłużenia zapewniając jednocześnie niewielki poziom inwestycji.

W praktyce konstrukcja wskaźników oznacza, że możliwości jednostki w zakresie obsługi zadłużenia uzależnione są od kondycji budżetu.

Na podstawie wartości przedstawionych w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały stwierdza się, że Gmina i Miasto Raszków w okresach objętych Wieloletnią Prognozą Finansową na lata 2020-2030 spełnia powyższe relacje.

8. Podsumowanie

Mając na uwadze obowiązujące przepisy z zakresu finansów publicznych przygotowana Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy i Miasta Raszków na lata 2020-2030 jest zgodna z projektem uchwały budżetowej na 2020 rok w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów i rozchodów oraz kwoty długu.

Projekt WPF opracowano w oparciu o analizę zmian w przepisach pod kątem ich wpływu na sytuację finansową gminy w 2020 roku w zakresie:

- wysokości deficytu,
- wyniku operacyjnego rozumianego jako różnicę między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi
- poziomu zadłużenia w aspekcie aktualnie obowiązujących norm ostrożnościowych.
- zachowania indywidualnego wskaźnika obsługi zadłużenia

Kontrolowanie nadwyżki operacyjnej pozwoliło gminie spełnić ograniczenia wynikające z Ustawy.

Lp.	Wyszczególnienie	2016 rok wykonanie	2017 rok wykonanie	2018 rok wykonanie	2019 rok Plan(30.09)	2020 rok projekt
1.	Dochody bieżące	44.743.514	47.909.052	50.450.755	50.613.511	51.090.768
2.	Wydatki bieżące	39.266.752	43.407.117	45.640.002	49.930.041	50.856.835
3.	Nadwyżka operacyjna (1-2)	5 476.762	4.501.935	4.810.753	683.470	233.933
4.	Udział nadwyżki operacyjnej w dochodach bieżących(%)	12,24	9,40	10,0	1,3	0,45

Jak wynika z tabeli udział nadwyżki operacyjnej w dochodach bieżących ma tendencję malejącą, dlatego też, kluczowym celem polityki gminy jest poprawa wyniku budżetu operacyjnego, jak również potrzeba utrzymania wzmocnionej kontroli nad wydatkami, poprzez ściślejsze powiązanie wzrostu wydatków bieżących z dynamiką dochodów bieżących. Wyższy poziom nadwyżki operacyjnej pozwoli organowi wykonawczemu poprawić sytuację w zakresie:

- wiarygodności kredytowej,
- utrzymania bezpiecznych wskaźników zadłużenia,
- zwiększenia kwoty na wydatki majątkowe

Pomimo długiego okresu objętego prognozą zachowane zostaną wszelkie uregulowania wynikające z Ustawy, a odpowiedni margines bezpieczeństwa w przyjętych założeniach pozwala na właściwe prowadzenie polityki finansowej Gminy Raszków.